11/12/2023

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης στο 3ο Διεθνές Συνέδριο Eco-Eu Ζην «Βιοηθική και Νέοι»: «Πίστη και επιστήμη είναι ευεργετικές δυνάμεις για τον άνθρωπο»

Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο

Η Α.Θ. Παναγιότης ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος κήρυξε την Παρασκευή 8 Δεκεμβρίου 2023, στο Φανάρι, την έναρξη των εργασιών του διημέρου 3ου Διεθνούς Συνεδρίου Eco-Eu Ζην "Βιοηθική και Νέοι", που διοργάνωσαν από κοινού το Οικουμενικό Πατριαρχείο με το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Φιλοσοφίας ΕΚΠΑ, το Ελληνικό Τμήμα του Ινστιτούτου Pasteur και το ΔΠΜΣ Ζώα: Ηθική, Δίκαιο, Ευζωία.

Στην ομιλία του ο Παναγιώτατος σημείωσε ότι στη ζωή της Εκκλησίας, η μέριμνα για τη νεότητα βρισκόταν ανέκαθεν στο κέντρο της ποιμαντικής διακονίας της, κάτι που ισχύει και για την εποχή μας, ενώ, σε άλλο σημείο, επεσήμανε:

"Έχει γραφή, ότι η συζήτηση για τα σύγχρονα βιοηθικά διλήμματα μεταξύ Εκκλησίας και Επιστήμης θυμίζει για την Εκκλησία την αντιπαράθεση με τις επαναστάσεις στον χώρο των φυσικών επιστημών, που συνδέονται με το όνομα του Νεύτωνος και του Δαρβίνου. Θεωρούμε ότι μία τέτοια προοπτική δεν ωφελεί ούτε τις σχέσεις πίστης και επιστήμης, ούτε την υπόθεση αντιμετώπισης των βιοηθικών προβλημάτων. Πίστη και επιστήμη είναι ευεργετικές δυνάμεις για τον άνθρωπο. Η συνεργασία τους υπόσχεται ένα μέλλον μεστό προσδοκίας. Είναι αδιανόητο και αλυσιτελές η πίστη να αντιμετωπίζη με καχυποψία την επιστημονική γνώση και η επιστήμη να συνδέη το μέλλον μόνον με τη δική της πρόοδο.

Μπορεί η ζωή μας να παρατείνεται, δεν αποκτά όμως αυτομάτως βαθύτερο νόημα. Μπορεί να γνωρίζουμε τι είναι βιολογικά ο θάνατος, όμως με αυτή τη γνώση δεν γεφυρώνεται μέσα μας η «υπαρξιακή αντίφαση»μεταξύ ζωής και θανάτου. Μπορεί να έχει μελετηθή επιστημονικά σε βάθος η ανθρώπινη επιθετικότητα και τα αίτιά της, αλλά με αυτό δεν λύθηκε το πρόβλημα του κακού, που είναι ριζωμένο στην ανθρώπινη ελευθερία. Δεν υπάρχει μόνο μετρήσιμη πραγματικότητα. Υπάρχει η «διάστασις του βάθους» των πραγμάτων», το μυστήριο, το νόημα, η ομορφιά. Τα 'θαύματα' της επιστήμης δεν εξαφάνισαν τις απορίες της ελευθερίας μας. Η φιλοσοφία συνεχίζει να στοχάζεται το Καθόλου, να τρέφεται από το θαυμάζειν και

από τους διχασμούς του «πολυτροπωτάτου» και «ποικιλωτάτου» ανθρώπου. Θέλγει η τέχνη, η οποία μεγαλώνει το μυστήριο του κόσμου. Υπάρχει ο θρησκευτικός συγκλονισμός απέναντι στο mysterium tremendum et fascinans, η πίστη στον προσωπικό Θεό, η μακαρία αγάπη, η «ου καταισχύνουσα» ελπίς. Υπάρχει η Εκκλησία, η «κοινωνία θεώσεως», η παρουσία και η εικών της Βασιλείας του Θεού, για να μεταμορφώνη ενεργά την ιστορία, όχι απλώς για να ακολουθή την πορεία της.

Είμαστε βέβαιοι, ότι σημαντικό ρόλο στον χώρο της αντιμετώπισης των υπαρξιακών διλημμάτων θα κληθούν να διαδραματίσουν οι θρησκείες. Με τις θρησκείες συνδέονται οι πιο φωτεινές πλευρές της ύπαρξής μας, η φιλανθρωπία και η διακονία, η θρησκευτική τέχνη, η ελπίς της αιωνιότητος, ο σεβασμός του ανθρωπίνου προσώπου, βαθειά ανθρωπολογική γνώση. Είναι γεγονός, ότι οι θρησκείες τροφοδότησαν, και το πράττουν και σήμερα, τη διάσπαση, τον φονταμενταλισμό και τη βία εν ονόματι του Θεού. Αυτό όμως δεν είναι η ουσία τους, αλλά έκφραση της αλλοτρίωσής τους. Συνεπώς, το δίλημμα για την ανθρωπότητα δεν μπορεί να είναι «θρησκεία ή όχι», αλλά «τι είδους θρησκεία;». Το ζητούμενο είναι η θρησκεία να συμβάλλη στην ανύψωση του ανθρώπου, στην ανάδειξη του αιωνίου προορισμού του, στην ειρήνη και την καταλλαγή.

Επανερχόμενοι στον χώρο της Εκκλησίας και στην ποιμαντική της μέριμνα για τη νέα γενεά, σημειώνουμε ότι αυτή είναι και σήμερα κλήση και πρόταση προς τη νέα γενεά για συμμετοχή στην εκκλησιαστική ζωή, όπου θα βρίσκη στήριξη και προοπτική αιωνιότητος. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και η αντιμετώπιση των βιοηθικών διλημμάτων. Η δεκτικότητα του πιστού για ποιμαντική στήριξη στις οριακές καταστάσεις συναρτάται με τη συνολική σχέση του με τη ζωή της Εκκλησίας και την ενεργή συμμετοχή του σε αυτή. Πάντοτε η ποιμαντική φροντίδα της Εκκλησίας απευθύνεται, με ευαισθησία και διάκριση, προς το συγκεκριμένο πρόσωπο, τον πλησίον, τον αδελφόν, και ποτέ προς απρόσωπα άτομα. Δεν υπάρχει γενική, αφηρημένη και απρόσωπη ποιμαντική." **[διαβάστε το πλήρες κείμενο της ομιλίας του Οικουμενικού Πατριάρχου εδώ]**

Προηγουμένως, χαιρετισμό απηύθυνε ο Καθηγητής κ. Ευάγγελος Πρωτοπαπαδάκης, Διευθυντής του Εργαστηρίου Εφαρμοσμένης Φιλοσοφίας ΕΚΠΑ, και του ΔΠΜΣ Ζώα: Ηθική, Δίκαιο, Ευζωία, ενώ, στο πλαίσιο του Συνεδρίου, ομιλίες πραγματοποίησαν, μεταξύ άλλων, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γέρων Χαλκηδόνος κ. Εμμανουήλ, ο Άρχων Διδάσκαλος του Γένους κ. Κωνσταντίνος Δεληκωσταντής, Ομότιμος Καθηγητής ΕΚΠΑ, και ο κ. Νικόλαος-Γεώργιος Παπαχρήστου, Διευθυντής του Γραφείου Τύπου και Επικοινωνίας του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Κατά την εναρκτήρια συνεδρία παρέστησαν ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μυριοφύτου και Περιστάσεως κ. Ειρηναίος, ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Ξανθουπόλεως κ. Παΐσιος, ο Πρέσβης κ. Κωνσταντίνος Κούτρας, Γενικός Πρόξενος της Ελλάδος στην Πόλη, ο Δρ. Μάξιμος Χαρακόπουλος, μέλος της Βουλής των Ελλήνων και Γενικός Γραμματέας της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης Ορθοδοξίας, Πανεπιστημιακοί Καθηγητές κ.α.

(Φωτογραφίες: Νίκος Παπαχρήστου)